T096 ATĐ 8 (14) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q53-Kiền Độ Tri-Tha Tâm Trí

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 53 285

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 53

Chöông 3: KIEÀN-ÑOÄ TRÍ

Phaåm 2: THA TAÂM TRÍ, Phaàn 5

Hoûi: Trong saùu thoâng naày, coù bao nhieâu thoâng laø Minh chaúng phaûi thò hieän? Bao nhieâu thoâng laø thò hieän chaúng phaûi minh? Bao nhieâu thoâng laø Minh, cuõng laø thò hieän? Bao nhieâu thoâng chaúng phaûi minh, cuõng chaúng phaûi thò hieän? Ñaùp: Coù hai laø Minh, chaúng phaûi thò hieän, ñoù laø trí nhôù laïi ñôøi tröôùc vaø trí sinh töû. Coù hai laø thò hieän chaúng phaûi Minh, ñoù laø thaân thoâng, tha taâm trí thoâng. Laø Minh cuõng laø thò hieän, ñoù laø: Laäu taän thoâng, chaúng phaûi laø minh, chaúng phaûi thò hieän: Laø thieân nhó thoâng. Hoûi: Saùu Thoâng naày, vì sao ba Thoâng laø thò hieän, ba Thoâng chaúng phaûi thò hieän? Ñaùp: Laøm sao cho ngöôøi khaùc tin, öa, nghó laø ít coù, nhaäp vaøo phaùp, goïi laø thò hieän. Ba Thoâng kia thì khoâng nhö vaäy. Neáu noùi raèng: Thieân nhó cuûa ta nghe tieáng, thieân nhaõn thaáy saéc, coù theå bieát voâ soá vieäc sinh trong quaù khöù, nhöng con ngöôøi ñeàu hoaøi nghi veà vieäc naày, hoaëc giaû, hoaëc thaät! Nghe noùi coù moät Cö só môøi Ni-Kieàn-Ñaø-Nhaõ-Ñeà Töû vaø chuùng ñeä töû ñeán nhaø thoï thöïc. Baáy giôø, Ni-Kieàn-Ñaø-Nhaõ-Ñeà-Töû vaøo nhaø Cö só roài lieàn mæm cöôøi. Cö só beøn hoûi: Ñaïi sö ñaõ lìa boû nhöõng thöù cöôøi côït, vì sao nay laïi cöôøi? Sö ñaùp: Vì hieän nay trong phaùp cuûa ta, coù phaùp maàu nhieäm, oâng coù muoán ñöôïc nghe chaêng? Luùc aáy, Cö só toû veû aân caàn, traân troïng hoûi, Sö beøn ñaùp: ÔÛ phía Nam beân meù soâng Baït Ñeà, coù hai con khæ ñaùnh nhau khoâng döùt, boãng nhieân rôi xuoáng soâng, bò doøng nöôùc cuoán troâi, vì cho neân ta cöôøi! Cö só laïi hoûi: Thieân nhaõn cuûa Ñaïi sö thaät ít coù, trong saùng môùi ñöôïc

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 53 286

nhö theá! Baáy giôø, caùc Ni-kieàn ñeàu ngoài treân gheá, theo thöù lôùp ngoài aên ôû döôùi, laáy côm laáp canh laïi, coøn thaày hoï thì ngoài ôû ñaàu treân, caùc Ni-kieàn khaùc muùc canh ñoå leân treân. Nhöõng Ni-kieàn coøn laïi, ñuùng giôø ñeàu ñeán

aên, chæ coù thaày cuûa hoï khoâng aên. Cö só hoûi: Hoâm nay vì sao Ñaïi sö khoâng aên? Sö ñaùp: Vì côm naày khoâng coù canh, neân ta khoâng aên! Cö só beøn noùi vôùi Sö: Vôùi thieân nhaõn trong saùng vaø ít coù cuûa Ñaïi sö môùi nhö theá. Ñaõ thaáy beân soâng Baït-Ñeà phía Nam coù hai con khæ ngaõ xuoáng soâng maø laïi khoâng thaáy canh ôû döôùi côm sao? Do vieäc naày, neân ba thoâng chaúng phaûi thò hieän, khoâng theå laøm cho ngöôøi khaùc tin, öa, nghó laø ít coù, nhaäp vaøo phaùp Phaät. Neáu duøng thaân thoâng, khieán cho moät thaân thaønh nhieàu, nhieàu thaân laïi nhaäp thaønh moät, vôùi caùc thöù bieán hoùa, treân ñeán coõi Phaïm theá, khieán nhieàu chuùng sinh nghó laø ít coù. Neáu ngöôøi coù theå bieát taâm ngöôøi khaùc ñaõ coù phaùp nhôù laïi, thì neân noùi vôùi ngöôøi ñoù: OÂng ñaõ coù söï nhôù laïi nhö theá, neân tö duy nhö theá ñeàu nhö taâm aáy, maø khoâng traùi nhau, khieán cho ña soá chuùng sinh ñoái vôùi phaùp Phaät ñeàu nghó laø ít coù. Neáu vì ngöôøi khaùc noùi phaùp, thì khieán hoï xa lìa moïi caáu ueá traàn tuïc, ñöôïc phaùp nhaõn tònh, taát cuõng giuùp cho nhieàu chuùng sinh ñoái vôùi phaùp Phaät nghó laø ít coù. Do vieäc naày, neân ba Thoâng khieán cho ngöôøi khaùc caûm thaáy tin, öa, nghó laø ít coù ñeán vôùi phaùp Phaät. Hoûi: Ñoái vôùi nhöõng ngöôøi naøo thì vì hoï maø hieän thaàn bieán? Vôùi nhöõng ngöôøi naøo, thì khoâng neân vì hoï hieän thaàn bieán? Ñaùp: Neáu laø ngöôøi hoaøn toaøn tin, neáu ngöôøi hoaøn toaøn khoâng tin, thì khoâng neân vì hoï bieåu hieän thaàn bieán. Neáu laø ngöôøi coù thaùi ñoä löng chöøng: khoâng nhaát ñònh tin, khoâng nhaát ñònh khoâng tin, thì neân vì hoï thò hieän thaàn bieán, khieán hoï ñi vaøo phaùp Phaät, laøm sao bieát theá? Vì kinh noùi: Phaät ngöï trong röøng Am-la cuûa Ba-Baø-Lôïi-Ca, thuoäc thaønh Na-Ca- Kieàn-Ñaø. Baáy giôø, coù con trai vò Cö só, teân laø Sí-Baït-Ña, ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã döôùi chaân Phaät roài ngoài qua moät phía, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá toân! Thaønh Na-Ca-Kieàn-Ñaø naày raát thònh vöôïng, an vui. Ña soá daân chuùng ñeàu kính tin Phaät, Phaùp, Taêng. Trí mong Ñöùc Theá toân cho pheùp moät vò Sa-moân, ra tröôùc moïi ngöôøi ôû coõi nöôùc naày, hoùa hieän voâ soá caùc thöù thaàn bieán thuoäc phaùp cuûa baäc thöôïng nhaân, khieán cho ngöôøi cuûa thaønh Na-ca-kieàn-ñaø caøng sinh taâm kính tin ñoái vôùi Phaät, Phaùp, taêng. Phaät baûo Sí Baït Ña: Ta khoâng vì caùc ñeä töû maø noùi raèng: Caùc thaày neân ñeán xöù kia, ôû tröôùc moïi ngöôøi, hieän baøy caùc thöù thaàn bieán thuoäc phaùp cuûa baäc thöôïng nhaân. Ta seõ vì caùc ñeä töû maø noùi lôøi naày: Caùc thaày

neân che giaáu phaùp thieän, phoâ baøy phaùp aùc. Luùc aáy, con trai vò Cö só laïi baïch Phaät raèng: Baïch Theá toân Ngaøi nhaän thaáy loãi laàm naøo maø khoâng khieán caùc ñeä töû hieän thaàn bieán laïi noùi raèng: Che giaáu phaùp thieän, phôi baøy phaùp aùc? Phaät baûo con cuûa Cö só: thò hieän coù ba thöù: 1. Thò hieän thaàn tuùc. 2. Thò hieän bieát taâm ngöôøi khaùc. 3. Thò hieän noùi phaùp. Theá naøo laø thò hieän thaàn tuùc? Naày con trai Cö só! Neáu Sa- moân, Baø-la-moân thò hieän caùc thöù thaàn bieán, chaúng haïn nhö moät thaân hoùa thaønh nhieàu thaân, nhieàu thaân hôïp laïi moät thaân, cho ñeán thaân, Phaïm theá ñöôïc töï taïi. Ngöôøi coù loøng tin thaáy, noùi vôùi keû khoâng tin noùi raèng: Toâi thaáy Sa-moân, Baø-la-moân thò

hieän caùc thöù thaàn bieán: Moät thaân hoùa thaønh nhieàu thaân, nhieàu thaân nhaäp laïi thaønh moät thaân, cho ñeán thaân Phaïm Theá ñeàu ñöôïc töï taïi. Baáy giôø, ngöôøi khoâng tin noùi vôùi ngöôøi tin: OÂng thaáy vieäc naày coù gì laï chaêng! Coù baøi chuù teân Kieàn Ñaø La. Coù ngöôøi vaâng giöõ, ñoïc tuïng chuù naày cuõng coù theå thò hieän caùc thöù thaàn bieán. Naày con trai vò Cö só! YÙ oâng nghó sao? Ngöôøi khoâng tin nhö theá, , haù chaúng phaûi ngôø vöïc, traùch cöù caùc ngöôøi coù nieàm tin hay sao? Con trai vò Cö só baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá toân! Thaät söï laø hoï seõ sinh ngôø vöïc, traùch cöù? Laïi nöõa, con trai vò Cö só! Neáu Sa-moân, Baø-la-moân, noùi leân nhöõng ñieàu nhôù laïi cuûa taâm ngöôøi khaùc, oâng seõ coù söï tö duy nhôù laïi nhö theá, taát nhö ngöôøi kia ñaõ noùi. Nhöng ngöôøi khoâng giaû doái, ngöôøi coù nieàm tin nghe thì höôùng veà ngöôøi khoâng tin noùi raèng: Toâi thaáy Sa- moân, Baø-la- moân bieát phaùp nhôù laïi nôi taâm ngöôøi khaùc cho ñeán noùi roäng. Khi ñoù, keû khoâng tin noùi: OÂng thaáy vieäc naày coù gì laï chaêng? Coù baøi chuù teân laø Saùt Ni Ca. Neáu coù ai thoï trì, ñoïc tuïng chuù naày thì coù theå bieát ñöôïc phaùp nhôù laïi cuûa taâm ngöôøi khaùc, cho ñeán noùi roäng. Naøy con cuûa vò Cö só! Neân bieát vì nhöõng loãi laàm nhö cho neân ta khoâng cho caùc ñeä töû cuûa mình thò hieän caùc thöù thaàn bieán, maø noùi raèng: Caùc thaày neân che giaáu phaùp thieän, phaùt loä phaùp aùc! Chính vì vieäc naày, neân ñoái vôùi ngöôøi hoaøn toaøn tin, hay ñoái vôùi keû hoaøn toaøn khoâng tin, khoâng neân vì hoï thò hieän caùc thöù thaàn bieán. Neáu laø haïng trung bình: khoâng nhaát ñònh tin, cuõng khoâng nhaát ñònh khoâng tin thì neân vì hoï thò hieän thaàn bieán, nhaèm daãn daét hoï vaøo phaùp Phaät. Theá naøo goïi laø thò hieän? Ñaùp: Nhö phaùp cuûa ngöôøi giöõ coång, neân goïi laø thò hieän. Nhö ngöôøi

giöõ coãng thò hieän phaùp beân trong ñeå cho ngöôøi ngoaøi bieát, thò hieän phaùp beân ngoaøi khieán cho ngöôøi beân trong bieát. Thò hieän phaùp beân trong khieán cho ngöôøi beân ngoaøi bieát: Nhö noùi: Hieän nay vua ñang ôû trong cung, taém goäi, aên uoáng, ngaém xem caùc thöù ngoïc baùu! Thò hieän phaùp beân ngoaøi khieán cho ngöôøi beân trong ñöôïc bieát. Nhö noùi: Hieän nay coù ngöôøi ôû thoân ñoù, nöôùc ñoù, ñem tín vaät nhö theá, hieän ôû ngoaøi coång. Do vieäc naày neân nhö phaùp cuûa ngöôøi giöõ coång, goïi laø thò hieän. Kinh Phaät noùi: Vaøo luùc ñaàu hoâm, Boà-taùt khôûi thoâng, khôûi minh. Ñeán nöûa ñeâm khôûi thoâng, khôûi minh. Luùc gaàn saùng, khôûi thoâng, khôûi minh. Hoûi: Vì sao vaøo ñaàu hoâm, nöûa ñeâm, gaàn saùng, Boà-taùt khôûi thoâng, minh? Ñaùp: Haèng haø sa soá caùc vò Boà-taùt naøy thöïc haønh chaùnh phaùp theo thöù lôùp. Laïi nöõa, sôû dó khôûi Thoâng, Minh vaøo ñaàu, giöõa, vaø cuoái ñeâm laø vì muoán khieán cho thaân naày thaønh phaùp khí. Laïi nöõa, muoán cho moïi söï taïo taùc ñöôïc roõ raøng. Laïi nöõa, muoán cho söï an oån ñaày ñuû neân khôûi Thoâng. Muoán soi saùng thaät xa neân khôûi Minh. Laïi nöõa, duï nhö ñaïo giaûi thoaùt voâ ngaïi, neân khôûi Thoâng, khôûi Minh. Thoâng nhö ñaïo voâ ngaïi, Minh nhö ñaïo giaûi thoaùt. Laïi nöõa, duï nhö kieán ñaïo, tu ñaïo. Thoâng nhö kieán ñaïo, Minh nhö tu ñaïo. Laïi nöõa, duï nhö phaùp höõu laäu thieän, phaùp voâ laäu, phaùp voâ kyù, höõu laäu, voâ laäu. Hai thoâng laø höõu laäu thieän,

ñoù laø thaân thoâng, vaø thoâng cuûa trí nhôù laïi ñôøi tröôùc. Moät thoâng laø voâ laäu, ñoù laø trí laäu taän thoâng. Moät thoâng laø höõu laäu, voâ laäu, ñoù laø tha taâm trí thoâng. Hai thoâng laø voâ kyù khoâng aån moät, ñoù laø thieân nhaõn thoâng vaø thieân nhó thoâng. Laïi nöõa, theo thöù lôùp haøng phuïc chuùng ma. Nghe noùi: Boà-taùt tu khoå haïnh, nhaän bieát loái tu naày chaúng phaûi ñaïo, neân vaát boû loái tu aáy, nhaän möôøi saùu thöù chaùo söõa cuûa hai chò em Baø-la-moân Nan-ñaø, khieán thaân coù söùc, nhaän coû töø ngöôøi toát, ñeán döôùi coäi caây Boà-ñeà, ñích thaân traûi coû, cuõng nhö Long vöông Baø- Tu-Ca cuoän thaân, ngoài kieát giaø, phaùt lôøi theà: Ta ngoài ôû ñaây, neáu khoâng döùt heát laäu thì khoâng bao giôø ñöùng daäy. Baáy giôø, maët ñaát rung chuyeån saùu caùch, nhö chieác thuyeàn trong

bieån caû, rung ñoäng thaáu cung trôøi Töï Taïi, chao ñaûo nhö chieác laù Khö-ñaø-leâ! Ma vöông luùc naày beøn nghó thaàm: Nay vì sao cung ñieän cuûa ta bò rung chuyeån? Quaùn saùt môùi bieát laø Boà-taùt ñang ngoài kieát giaø döôùi coäi Boà-ñeà laäp nguyeän kieân coá. Ma vöông lieàn lìa khoûi cung ñieän, ñi ñeán choã Boà-taùt, noùi raèng: Vò con cuûa toäc hoï Saùt-ñeá-lôïi! Neân lìa khoûi nôi ñaây! Hieän nay laø thôøi kyø ñaày aùc tröôïc, chuùng sinh ngang böôùng, oâng khoâng theå naøo chöùng ñöôïc ñaïo quaû Chaùnh ñaúng chaùnh giaùc voâ thöôïng! Ñuùng lyù ra, oâng neân ôû ngoâi vò vua Chuyeån Luaân, ta seõ hieán daâng oâng baûy thöù baùu! Luùc aáy, Boà-taùt noùi vôùi aùc ma: Ñieàu oâng noùi hoâm nay gioáng nhö treû con! Maët trôøi, maët traêng, caùc ngoâi sao coù theå khieán cho rôi ruïng, röøng nuùi, ñaïi ñòa coù theå treo lô löûng trong hö khoâng, nhöng muoán cho ta nôi toøa ngoài naøy, khoâng döùt heát laäu maø ñöùng daäy laø khoâng coù vieäc aáy. AÙc ma laïi noùi: Nay ta noùi lôøi dòu daøng, ñeïp ñeõ maø oâng khoâng nghe thì ta seõ hieän ra nhöõng vieäc kinh haõi lôùn lao ñeå cho oâng thaáy. AÙc ma noùi döùt lôøi, lieàn tuoân raûi caùc thöù hoa nhö möa. AÙc ma trôû laïi cung ñieän mình, boá caùo khaép saùu taàng trôøi coõi Duïc: Caùc ngöôi ñeàu phaûi mang ñuû caùc thöù binh khí, gaäy goäc ñeå chuaån bò chieán ñaáu! Nay ta ñang coù keû thuø ôû döôùi coäi Boà-ñeà! Khi aùc ma ñi roài, khoâng bao laâu sau Boà-taùt nghó raèng: Vôùi ngöôøi thöôøng, neáu cuoäc tranh chaáp coù xaûy ra coøn khoâng theå khinh xuaát, huoáng chi laø vôùi “keû coù uy theá” trong coõi Duïc! Baáy giôø, Boà-taùt quaùn xeùt kyõ veà ñaïo lìa duïc, nhanh choùng lìa duïc coõi Duïc, neân laäp töùc khôûi thaàn tuùc cuûa Sô thieàn, hoùa thaønh caùc thöù loaïi ñeå cuøng ñoái ñòch vôùi ma. Neáu caùc ma hoùa ra loaøi chim bay ñeán, thì ta neân hoùa thaønh meøo choàn ñeå ngaên laïi. Quaân ma neáu hoùa ra hình meøo choàn, ta neân hoùa ra hình töôïng choù döõ ñeå ñoái trò. Quaân ma neáu hoùa ra hình daùng choù döõ, ta neân hoùa ra hình töôïng, baùo döõ ñeå ngaên. Quaân ma neáu hoùa ra hình daùng, baùo döõ, ta neân hoùa ra hình daùng coïp ñeå ñoái ñòch. Quaân ma neáu hoùa ra caùc thaân coïp, ta neân hoùa ra hình töôïng sö töû ñeå ngaên laïi. Quaân ma neáu hoùa ra caùc hình daùng sö töû, thì ta neân hoùa ra hình dao kieám. Quaân ma neáu hoùa ra ngoïn löûa döõ, ta neân hoùa laøm traän möa lôùn ñeå ñoái ñòch. Quaân ma neáu hoùa ra möa döõ doäi, ta neân hoùa ra chieác

loïng lôùn. Töï hoùa ra thaân aáy, ôû trong cung löu ly, vì duïng chöôùng thaân nhöng khoâng chöôùng ngaïi maét, cuõng goùa ra maët ñaát naày, coù theå phaùt ra tieáng, hoùa ra caùc phaùp ñoái nhau nhö theá, Boà-taùt laïi nghó: Ta khoâng laøm keû haønh ñaïo taïo trôû ngaïi.

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 53 290

Lieàn khôûi trí nhôù laïi ñôøi tröôùc, thaáy trong traêm, ngaøn, vaïn ñôøi cuûa mình ôû quaù khöù, khoâng heà bò ngöôøi haønh ñaïo taïo trôû ngaïi, chæ duøng voâ soá coâng cuï haønh ñaïo ñeå laøm vieäc lôïi ích. Boà-taùt laïi nghó raèng: Ta ñaõ gaây ra nghieäp thieän naøo? Ma aùc ñaõ gaây ra nghieäp thieän naøo? Chæ thaáy aùc ma taïo ra moät hoäi thí voâ haïn lôùn. Nhö moät hoäi aùc ma ñaõ laøm, ta ñaõ taïo ra soá löôïng gaáp boäi laø traêm ngaøn vaïn hoäi thí voâ haïn. Phöôùc nghieäp boá thí cuûa aùc ma coøn khoâng baèng ta, huoáng chi laø nghieäp phöôùc cuûa vieäc giöõ giôùi tu ñònh! Luùc naøy, Boà-taùt duøng dieäu löïc cuûa phöôùc ñöùc, ngoài thaúng. Ngay khi aáy aùc ma daãn ba möôi saùu öùc quaân ma, taïo ra ñuû moïi thöù hình saéc, töôùng maïo hung döõ, oà aït keùo ñeán vaây quanh caây Boà-ñeà. Khi ñoù, Boà-taùt noùi vôùi Ma aùc: OÂng ñaõ taïo ra moät hoäi thí voâ haïn. Nhö hoäi thí voâ haïn cuûa oâng ñaõ laøm, Ta ñaõ taïo ra thí hoäi gaáp traêm ngaøn vaïn laàn soá löôïng cuûa oâng! Ma noùi vôùi Boà-taùt: Hoäi thí cuûa ta laáy oâng laøm chöùng, coøn ai laøm chöùng cho oâng? Baáy giôø, Boà-taùt lieàn duøng baøn tay coù töôùng toát trang nghieâm aán maïnh xuoáng maët ñaát, laøm phaùt ra aâm thanh lôùn. Quaân ma nghe aâm thanh vang doäi aáy, lieàn chaïy taùn loaïn. Luùc naày, Boà-taùt duøng thieân nhaõn cuûa nghieäp baùo, thaáy saéc caùch xa moät do-tuaàn, nhöng khoâng nghe aâm thanh. Beøn khôûi thieân nhó thoâng, thì ngoaøi moät do-tuaàn duø nghe aâm thanh, nhöng khoâng thaáy hình saéc. Keá, lieàn khôûi thieân nhaõn thoâng, tuy thaáy saéc, nghe tieáng, nhöng khoâng bieát taâm cuûa caùc chuùng sinh kia ñang nghó gì? Boà-taùt laïi khôûi tha taâm trí thoâng, bieát taâm cuûa haøng quyeán thuoäc cuûa Ñeá-thích sinh khôûi hoan hyû, coøn taâm cuûa ñaùm quyeán thuoäc cuûa Ma vöông thì sinh saàu naõo. Boà-taùt laïi nghó raèng: Vì vieäc gì maø aùc ma laïi phaùt khôûi taâm ñoäc aùc naày? Ñeàu do naêm duïc, tham ñaém naêm duïc, ñeàu do nôi phieàn naõo. Vì vieäc aáy, beøn khôûi laäu taän thoâng, neân noùi raèng: Vì haøng phuïc ma theo thöù lôùp, neân ñaàu hoâm, nöûa ñeám, gaàn saùng, Boà-taùt luoân khôûi thoâng, minh hieän ôû tröôùc. Neáu khi thaáy khoå, tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc nhöõng gì laø tònh khoâng hö hoaïi? Luùc kieán taäp, dieät, ñaïo, tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc nhöõng gì laø tònh khoâng hö hoaïi? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát cho: Kieán Ñeá cuøng luùc, khoâng coù kieán Ñeá theo thöù lôùp, nhö phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà Hoûi: Phaùi kia vì sao noùi nhö theá?

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 53 291

Ñaùp: Vì phaùi kia döïa vaøo Kinh Phaät. Kinh Phaät noùi: Neáu khoâng coù ngôø vöïc veà Khoå, thì cuõng khoâng coù söï ngôø vöïc ñoái vôùi Taäp, Dieät, Ñaïo. Neáu ñoái vôùi Khoå ñaõ khoâng nghi ngôø thì cuõngkhoâng coù nghi ngôø ñoái vôùi Taäp, dieät, ñaïo, ñieàu naày haù chaúng phaûi kieán Ñeá cuøng luùc chaúng phaûi theo thöù lôùp

hay sao? Ñeå ngaên döùt yù cuûa thuyeát vöøa noùi treân, cuõng noùi kieán Ñeá theo thöù lôùp. Vì neáu kieán Ñeá cuøng luùc chaúng phaûi theo thöù lôùp aáy, töùc traùi vôùi Kinh Phaät, nhö noùi: Cö só Tu-Ñaït-Ña, ñeán choã Phaät, hoûi nhö theá naày: Baïch Ñöùc Theá toân! Kieán Ñeá cuøng luùc hay kieán Ñeá theo thöù lôùp? Phaät baûo Cö só: Kieán Ñeá theo thöù lôùp, chaúng phaûi kieán Ñeá cuøng luùc, ví nhö caùch thöùc treøo leân boán töøng caáp. Hoûi: Neáu kieán Ñeá theo thöù lôùp, chaúng phaûi cuøng luùc thì kinh do phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà daãn chöùng laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Vaên cuûa Kinh kia neân noùi raèng: Neáu khoâng coù ngôø vöïc ñoái vôùi ñaïo, thì cuõng khoâng coù ngôø vöïc ñoái vôùi Khoå, taäp, dieät. Leõ ra phaûi noùi nhö theá, maø khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Kinh Phaät noùi: Ngöôøi ñöôïc quaû, neáu moät ngöôøi ñöôïc quaû, thì hoï ñoái vôùi boán ñeá seõ khoâng coù nghi ngôø. Laïi nöõa, Kinh naày noùi: Ngöôøi khoâng haønh nghi. Neáu ngöôøi kieán khoå, thì roát raùo haønh nôi nghi, neân noùi nhö vaäy. Toân giaû Phaät-Ñaø-Ñeà-Baø noùi raèng: Haønh giaû môùi vaøo kieán ñaïo, veà nghóa, goïi laø tin ñoái vôùi taát caû lónh vöïc. Hoûi: Toân giaû kia noùi: Kieán Ñeá theo thöù lôùp, khoâng noùi kieán Ñeá cuøng luùc. Vì sao noùi nhö theá? Ñaùp: Neân hieåu lôøi Toân giaû kia noùi. Vì Toân giaû kia ñaõ noùi: Haønh giaû, luùc ôû nôi khoå phaùp nhaãn, laïi laø luùc khoâng döøng, taát ñöôïc taát caû nieàm tin. Ví nhö neùm chaäu saønh töø treân laàu ba xuoáng ñaát, trong khoaûng chöa ñeán tôùi ñaát, veà nghóa, ñaõ goïi laø vôõ tan. Luùc ôû nôi khoå phaùp nhaãn kia cuõng gioáng nhö theá. Cho neân, vì muoán ngaên döùt nghóa cuûa ngöôøi, cuõng muoán baøy toû nghóa cuûa mình, cuõng muoán noùi nghóa töông öng cuûa phaùp töôùng, neân soaïn luaän naày. Phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, ñoù laø Phaät duyeân vôùi tín voâ laäu kia, goïi laø nieàm tin khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät. Ba caên hieän coù trong thaân Bích-chi Phaät, taát caû hai caên trong thaân Boà-taùt, ba ñeá goïi laø phaùp, neáu duyeân vôùi tín voâ laäu kia, goïi laø nieàm tin khoâng hö hoaïi ñoái vôùi phaùp. Trong thaân Thanh vaên taát caû phaùp Höõu hoïc, phaùp Voâ hoïc, neáu duyeân vôùi nieàm tin voâ laäu kia, goïi laø nieàm tin khoâng hö hoaïi ñoái vôùi taêng.

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 53 292

Giôùi voâ laäu laø giôùi ñöôïc baäc Thaùnh yeâu thích. Neáu khi kieán khoå thì tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc tín naøo? Ñaùp: Ñaõ ñöôïc phaùp, töùc ñoái vôùi phaùp khoå. Toân giaû Cuø-sa noùi: Phaùp loãi laàm cuûa Tín ñoái vôùi khoå ñeá, phaùp coâng ñöùc cuûa Tín ñoái vôùi Dieät ñeá. Neáu khi kieán taäp thì tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc nhöõng Tín gì? Ñaùp: Ñaõ ñöôïc phaùp, töùc laø phaùp Taäp. Toân giaû Cuø-sa noùi: Phaùp loãi laàm cuûa kieán ñoái vôùi taäp ñeá, phaùp coâng ñöùc cuûa kieán ñoái vôùi dieät ñeá, neáu khi kieán dieät, thì tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc nhöõng Tín gì? Ñaùp: Ñöôïc phaùp. Töùc ôû nôi phaùp dieät. Hoûi: Luùc haønh giaû kieán ba ñeá, laø ñaõ ñöôïc hai thöù tònh khoâng hö hoaïi, ñoù laø tín vaø giôùi. Vì sao chæ noùi tín, khoâng noùi giôùi? Ñaùp: Leõ ra phaûi noùi maø khoâng noùi, neân bieát thuyeát naày chöa troïn veïn. Laïi nöõa, vì ôû ñaây khoâng hoûi coù ñöôïc bao nhieâu tònh khoâng hö hoaïi, chæ hoûi: Coù ñöôïc duyeân khoâng hö hoaïi naøo? Do ñoù, giôùi tònh laø phaùp voâ duyeân, vì cho neân khoâng noùi. Neáu khi kieán ñaïo, thì tröôùc ñoù ñaõ ñöôïc nhöng Tín naøo?

Ñaùp: Ñöôïc nieàm tin khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng. Phaùp sö nöôùc ngoaøi ñaõ noùi theá naày: Khi kieán ñaïo ñeá trong khoaûng ba saùt-na, laø khi tín caên hieän ôû tröôùc ñeå nhaän laáy phaùp hoài chuyeån töông öng vôùi ñaïo ñeá kia. Coù boán thöù tònh khoâng hö hoaïi: Neáu Tín kia duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, goïi laø Tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät. Neáu duyeân vôùi ba caên trong thaân Bích-chi Phaät, hai caên cuûa Boà-taùt, goïi laø tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaùp. Neáu duyeân vôùi Phaùp Höõu hoïc, Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên, thì ñoù goïi laø tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi taêng. Nhaän laáy giôùi hoài chuyeån cuûa ñaïo ñeá kia, goïi laø giôùi ñöôïc Thaùnh öa thích. Khoâng neân nhö Phaùp sö nöôùc ngoaøi noùi. Sa-moân nöôùc Keá-taân noùi raèng: Nieàm tin kia duyeân chung ñoái vôùi phaùp, khoâng coù choã phaân bieät, goïi laø tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi phaùp. Chæ khi nieàm tin hieän ôû tröôùc, vò lai töùc coù Voâ löôïng tu tín. Vò lai tu tín. Hoaëc coù ngöôøi, duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc cuûa Phaät, ñoù goïi laø khoâng chung, duyeân ñoái vôùi tín khoâng hö hoaïi cuûa Phaät. Hoaëc coù ngöôøi duyeân vôùi ba caên Bích-chi Phaät, hai caên Boà-taùt, ñoù goïi laø baát coäng. Duyeân vôùi tín khoâng hö hoaïi cuûa Phaùp. Hoaëc coù ngöôøi duyeân vôùi phaùp Höõu hoïc, Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên, ñoù goïi laø khoâng chung, duyeân vôùi tín khoâng hö hoaïi cuûa taêng. Hoaëc coù ngöôøi duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, ba caên

trong thaân Bích-chi Phaät, hai caên trong thaân Boà-taùt. Hoaëc coù ngöôøi, duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, vôùi Phaùp Höõu hoïc, Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên. Hoaëc coù ngöôøi duyeân vôùi ba caên trong thaân Bích-chi Phaät, vôùi hai caên trong thaân Boà-taùt, vôùi phaùp Höõu hoïc, Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên. Hoaëc coù ngöôøi duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, vôùi ba caên trong thaân Bích-chi Phaät, vôùi hai caên trong thaân Boà-taùt, vôùi phaùp Höõu hoïc, Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên. Heát thaûy caùc duyeân nhö theá ñeàu laø duyeân chung, tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi phaùp, cuõng ñöôïc giôùi hoài chuyeån baäc Thaùnh ñaõ yeâu thích. Nhö khi kieán ñaïo ñeá trong khoaûng ba Saùt-na, ñaïo tyû trí cuõng gioáng nhö theá. Ñieåm khaùc nhau laø: Ngöôøi tu haønh vaøo luùc naày, ba khoaûng taâm kieán ñaïo ñeá, khoâng ñöôïc tu duyeân tín ba ñeá tröôùc, laø tu khoaûng thôøi gian. Hoûi: Nhö Theå cuûa Dieät, ñaïo laø tònh, laø xöù tònh. Khi kieán ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi, thì coù theå nhö theá. Theå cuûa Khoå ñeá, taäp ñeá thì chaúng phaûi tònh, chaúng phaûi xöù tònh. Vì sao? Vì laø phaùp ñieân ñaûo, phieàn naõo, aùc haïnh, taø kieán. Nhöng taïi sao khi kieán laïi ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi? Ñaùp: Vì hai vieäc neân ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi: 1. Ñaùng tin. 2. Ñaùng caàu. Ñoái vôùi dieät, ñaïo ñeá, ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi coù hai vieäc: laø do ñaùng tin, cuõng do ñaùng caàu. Ñoái vôùi Khoå ñeá, taäp ñeá, ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi, chæ coù moät vieäc laø ñaùng tin, chaúng phaûi ñaùng caàu. Toân giaû Cuø-sa noùi: Neáu bò eùp ngaët do Khoå, taäp thì kieán dieät, ñaïo laø kheùo hôn. Nhö ngöôøi bò gioù baõo eùp ngaët, thì thaáy nhaø cöûa laø kheùo. Kieán dieät, ñaïo kia cuõng theá. Ngöôøi Kieân tín ñoái vôùi ñaïo Kieân tín, do hai vieäc neân ñöôïc tònh khoâng hö hoaïi: 1.

Ñaùng tin. 2. Ñaùng caàu. Ñoái vôùi ñaïo Kieân phaùp, cuõng coù hai vieäc. Ngöôøi Kieân phaùp, ñoái vôùi ñaïo Kieân phaùp, cuõng do hai vieäc: 1. Ñaùng tin. 2. Ñaùng caàu. Ñoái vôùi ñaïo Kieân tín, chæ coù ñaùng tin, chaúng phaûi ñaùng caàu. Ñaïo Tín giaûi thoaùt, ñaïo Kieán ñaùo, ñaïo Thôøi giaûi thoaùt, ñaïo phi Thôøi giaûi thoaùt, ñaïo Thanh vaên, ñaïo Bích-chi Phaät, ñaïo Phaät tuøy theo töông moãi

ñaïo maø noùi. Hoûi: Neáu tin phaùp Voâ hoïc trong thaân cuûa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, laø tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaùp hay tín khoâng hö hoaïi ñoái vôùi taêng? Neáu laø ñoái vôùi Phaùp thì ngöôøi kia seõ duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên. Coøn neáu laø ñoái vôùi taêng thì moät mình Toân giaû Xaù-lôïi-phaát chaúng phaûi Taêng? Ñaùp: Neân noùi laø Taêng. Hoûi: Neáu vaäy thì moät ngöôøi laøm sao laø Taêng? Ñaùp: Neáu noùi theo phaùp thì laø Taêng. Neáu noùi theo ngöôøi thì chaúng phaûi Taêng. Neáu döïa vaøo thieàn Vò chí seõ ñöôïc thieàn khoâng heà ñöôïc. Khi tònh khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät hieän ôû tröôùc thì hieän taïi coù hai, laø Phaät vaø giôùi. Vò lai boán. Neáu khôûi choã töøng ñöôïc hieän ôû tröôùc maët thì hieän taïi coù hai, vò lai khoâng coù. Cho ñeán döïa vaøo ñeä Töù thieàn, cuõng noùi gioáng nhö theá. Neáu döïa vaøo ñònh Voâ saéc seõ ñöôïc ñònh khoâng heà ñöôïc. Khi tònh khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät hieän ra tröôùc thì hieän taïi moät, ñoù laø tin Phaät, vò lai boán. Neáu khôûi ñònh ñaõ töøng ñöôïc hieän ra tröôùc, thì hieân taïi moät, vò lai khoâng coù. Hoûi: Theá naøo laø laäp tònh khoâng hö hoaïi? Laø do töï theå hay do sôû duyeân? Neáu do töï theå thì leõ ra phaûi coù hai thöù laø tín vaø giôùi. Neáu do sôû duyeân thì phaûi coù ba ngoâi: Phaät, Phaùp, Taêng. Vì sao? Vì giôùi khoâng coù sôû duyeân. Ñaùp: Neân noùi raèng: Do töï theå, cuõng do sôû duyeân. Töï theå laø Giôùi, sôû duyeân laø Tín. Nhö sôû duyeân cuûa töï theå, Tam baûo cuûa töï theå, tam quy cuûa töï theå cuõng noùi gioáng nhö theá. Ñoù laø theå taùnh cuûa tònh khoâng hö hoaïi, cho ñeán noùi roäng. Ñaõ noùi theå taùnh cuûa tònh khoâng hö hoaïi. Veà lyù do cuûa tònh khoâng hö hoaïi nay seõ noùi: Vì sao goïi laø tònh khoâng hö hoaïi? Tònh khoâng hö hoaïi laø nghóa gì? Ñaùp: Vì ñuû moïi thöù quaùn saùt ñeå hieåu bieát, ñuû moïi thöù truø tính, löôøng xeùt maø ñöôïc neân goïi laø tònh khoâng hö hoaïi. Laïi nöõa, vì khoâng theå phaù vôõ, neân goïi laø tònh khoâng hö hoaïi. Hoaëc Sa-moân, Baø-la-moân, hoaëc Trôøi, hoaëc Ma, hoaëc Phaïm vaø theá gian khaùc ñeàu khoâng coù khaû naêng theo nhö phaùp phaù boû ñöôïc, cho neân goïi laø tònh khoâng hö hoaïi. Laïi nöõa, vì tín naày khoâng theå döùt, neân goïi laø tònh khoâng hö hoaïi.

Khoâng coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo coù theå ñuùng nhö phaùp maø döùt noùi roäng nhö treân. Toân giaû Cuø-sa noùi: Neáu ñoái vôùi phaùp Phaät, khoâng quaùn saùt baèng nhieàu caùch ñeå hieåu bieát, khoâng truø tính, löôøng xeùt moïi thöù, cuõng nhö chieác thuyeàn khoâng daây buoäc treân doøng nöôùc, noù boàng beành vaø deã vôõ. Traùi vôùi treân thì khoâng boàng beành deã vôõ, neân goïi laø tònh khoâng hö hoaïi. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá toân tröôùc noùi tònh khoâng hö hoaïi ñoái vôùi Phaät, cho ñeán sau noùi tònh khoâng hö hoaïi cuûa giôùi? Ñaùp: Neáu noùi nhö

vaäy veà nghóa vaên seõ deã thuaän theo, ngöôøi noùi thì deã, keû thoï cuõng deã hieåu. Laïi nöõa, Ñöùc Phaät duï nhö thaày thuoác, Phaùp duï khoâng bò beänh, taêng duï ngöôøi chaêm soùc beänh, Giôùi duï cho thuoác hay. Laïi nöõa, vì Phaät coù theå noùi phaùp neân ôû haøng ñaàu. Phaät vì haïng ngöôøi naøo noùi phaùp? Lyù do keá laø tín Phaùp. Vì ai maø noùi Phaùp? Vì taêng maø noùi. Lyù do keá laø tín taêng. Laáy gì goïi laø taêng? Laáy giôùi neân goïi laø taêng. Lyù do keá laø Giôùi... Laïi nöõa, coù khaû naêng chæ baøy cho chuùng sinh bieát veà ñaïo, neân tröôùc laø tin Phaät. Vì coù khaû naêng tieán ñeán thaønh Nieát-baøn, neân keá laø tin Phaùp. Gioáng nhö baïn laønh, neân keá laø tin taêng. Vì nhö tö löông, neân keá laø Giôùi. Laïi nöõa, tin Phaät nhö thuyeàn sö, tin Phaùp nhö bôø beân kia, tin taêng nhö ngöôøi ñoàng vaän chuyeån, tin Giôùi nhö chieác thuyeàn. Kinh Phaät noùi Giôùi ñöôïc baäc Thaùnh yeâu thích naày khoâng phaù vôõ, khoâng xuyeân thuûng, khoâng ueá aùc xen laãn, ñöôïc ngöôøi trí khen ngôïi. Hoûi: Giôùi ñöôïc baäc Thaùnh yeâu thích, vì sao goïi laø khoâng phaù vôõ, khoâng xuyeân thuûng, khoâng ueá aùc hoãn taïp? Noùi roäng nhö trong Kieàn-ñoä Taïp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.